

Zpráva o činnosti za rok 2022

1. ČINNOST KNIHOVNY

Městská knihovna Bruntál má za sebou velmi významný rok, který byl zcela odlišný od předchozích covidových let, kdy byly akce knihovny částečně nebo úplně omezeny. Knihovna byla mimořádně uzavřena pouze od 4. do 11. 7. kvůli opravám školní kuchyně na ZŠ Petrin. Celkem byla knihovna otevřena 238 dní. Celý kalendářní rok 2022 se nesl ve znamení 75. výročí založení české knihovny v Bruntále. Již v lednu knihovna seznámila veřejnost s informací o chystaném výročí prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí knihovny i Města Bruntál. V souvislosti s tím začal na sociálních sítích pravidelný seriál sdílení starých fotografií z historie knihovny, který trval až do prosince roku 2022. O kulturním programu byli čtenáři pravidelně informováni nejen na webu, ale také na stránkách novin Města Bruntál Náš Domov. Kulturní a vzdělávací program k výročí založení knihovny byl velmi bohatý (viz oddíl 4. Práce se čtenáři). Pracovníci knihovny nakupovali a zpracovávali literaturu, pracovali po celý rok s knihovním fondem a pokračovali v úspěšné práci na propagaci knihovny a jejího dobrého jména mezi bruntálskými spoluobčany.

2. KNIHOVNÍ FONDY

Stav knihovního fondu (dále KF) k 31. 12. 2022 - 139.778 knihovních jednotek (dále k. j.), z toho tvořil 34.291 k. j. výměnný fond Regionálního knihovnického centra (dále RKC).

Přírůstek samotné městské knihovny činil celkem 2.739 svazků

z toho bylo:

- 592 sv. naučné literatury pro dospělé čtenáře
- 1.364 sv. beletrie pro dospělé čtenáře
- 121 sv. naučné literatury pro děti
- 564 sv. beletrie pro děti
- 98 ostatních dokumentů (CD - audioknihy, deskové hry)

Úbytek - odepsáno bylo 900 sv. - vyřazeny byly silně opotřebované knihy, zaplacené ztráty a knihy vyřazené při aktualizaci fondu. Část vyřazených knih se také prodala na burze.

Další činnost v KF - knihy byly podle potřeby přebalovány a přeznačovány, poškozené knihy byly podle možností vlastními silami opravovány (2.228 sv.), sjednoceno a upraveno bylo

mezinárodní desetinné třídění u 470 svazků, pokračovali jsme v označování beletrie piktogramy podle žánrů; takto bylo pro snadnější orientaci ve fondu označeno 3.311 sv. beletrie pro dospělé. Sjednocovány a aktualizovány byly také elektronické záznamy knih a v nich používané národní autority (jmenné, věcné, chronologické, geografické, klíčová slova). Knižní dary čtenářů a obyvatel Bruntálu byly probírány, porovnávány se stavem KF a podle výsledku pak byly vyměněny za opotřebované exempláře, nově zařazeny do fondu nebo použity na knižní burzu a 1.401 knih odneseno do knihovničky na vlakovém nádraží Bruntál v rámci projektu Kniha na cesty (nebo také Kniha do vlaku). Významnou roli ve vracení výpůjček hrála biblioschránka Městské knihovny Bruntál, která funguje od ledna 2021. Během kalendářního roku 2022 využilo služeb biblioschránky 866 čtenářů, kteří touto cestou vrátili 1.940 k. j. Populární záležitostí v knihovně je akce „Rande s knihou naslepo“; během Března: měsíce čtenářů a Týdne knihoven jsme pro čtenáře jako dárek takto zabalili celkem 153 knih.

3. VÝPŮJČNÍ ČINNOST

Čtenáři -	celkový počet	z toho do 15 let	návštěvníci
	1.889	495	26.439

V průběhu 1 půjčovního dne přišlo do knihovny v přepočtu 111 návštěvníků. Počet on-line návštěv elektronického výpůjčního protokolu dosáhl 6.205 vstupů, on-line služeb využilo celkem 77.465 návštěvníků.

Výpůjčky

celkový počet	z toho	ND	KD	MN	MK	OD	Periodika
89.143		22.856	51.247	1.447	7.731	678	5.184

Za 1 půjčovní den si uživatelé knihovny v průměru vypůjčili 375 dokumentů. Čtenáři si také prostřednictvím online katalogu knihovny stáhli a půjčili 448 e-knih. Nově od roku 2022 mohli čtenáři e-dokumentů využívat aplikaci Palmknihy.

4. PRÁCE SE ČTENÁŘI

Individuální práce se čtenáři

Prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby (dále MVS) jsme z jiných knihoven žádali a pro naše čtenáře získali 99 knih. Sami jsme jiným knihovnám (z okresu i mimo okres) z našeho KF zapůjčili 477 knih. V rámci informační činnosti byly při zodpovídání dotazů využívány jak klasické knižní a papírové informační zdroje (encyklopedie, slovníky, kartotéky), tak i zdroje elektronické. V knihovně uživatelé využívali tiskárnu, kopírku a skener a získali tak kopie vlastních i knihovních materiálů. Zájemci o e-knihy měli možnost zapůjčit si čtečky knih. Uživatelé si půjčovali i deskové hry. Studenti (nejčastěji) využívali možnost objednání si naučné literatury ke studiu prostřednictvím e-mailu knihovny, po covidové době, kdy byly objednávky prostřednictvím e-mailu či telefonu časté, však počet těchto objednávek klesl a lidé si pro knihy chodili spíše bez předchozí domluvy. Starším a imobilním čtenářům byla poskytována donášková služba.

Kolektivní práce se čtenáři

Knihovna v kalendářním roce 2022 nabídla pro dospělé i dětské čtenáře mnoho kulturních a vzdělávacích příležitostí. Knihovnu navštívilo několik spisovatelů, např. Lucie Seifertová, Daniela Krolupperová, Dušan Pořízka či Jaroslav Konvička. Pořádaly se výstavy regionálních umělců a fotografů: Jindřicha Štreita, Martina Žatky, Růženy Urbanové, Danuše Vanotové i žáků Všeobecného a sportovního gymnázia Bruntál, kteří představili své závěrečné práce... V červnu se v knihovně konalo setkání bývalých i současných zaměstnanců, aby společně zavzpomínali na pracovní léta v knihovně. Po dvou letech covidových restrikcí knihovna uspořádala na konci března Noc s Andersenem (25 účastníků) a v červnu Pasování prvňáčků na čtenáře (218 účastníků). Z obrázků, které děti přinesly na Pasování, se pak vytvořila samostatná výstava. Knihovna se také zapojila do projektu Bookstart: S knížkou do života a pracovníci knihovny se zúčastnili na podzim poprvé Vítání občánků. Konaly se také slavnostní vyhodnocení soutěží (Lovci perel a prázdninová soutěž „Poznávej Bruntál“). Knihovna po celý rok pořádala besedy jak pro děti z MŠ (Čarování s pohádkou, Hrátky s písmenky, České Vánoce...), tak pro žáky ZŠ (Vikingové, Mýty a legendy, Orientace v knihovně, Práce s knihou, Pátráme s knihou, V knihovně je lev, Pohádky Václava Čtvrtka, Loutky a loutkářství...) i pro žáky SŠ (exkurze knihovnou). V průběhu roku probíhaly v prostorách knihovny několik večerních cvičení jógy. Velký úspěch přinesla také podzimní burza knih, která se konala na podzim a přilákala pozornost 150 návštěvníků. Rozdalo se zdarma nebo prodalo přes tisíc knih. Ve spolupráci s SVČ Bruntál jsme pořádali Zábavné odpoledne pro děti s vystoupením Divadla Čučka.

5. ČINNOST RKC

Čtyři pracovnice RKC zabezpečovaly metodickou pomoc, poradenskou a konzultační činnost a nákup a zpracování knih pro 51 obsluhovaných knihoven, s nimiž Městská knihovna Bruntál uzavřela smlouvy. V roce 2022 nefungovala pobočka Krnov domov důchodců, ale v provozu byla ještě Obecní knihovna v Roudně (rekonstrukce knihovny začala až v září 2022). Revize knihovního fondu proběhla v obecních knihovnách v Karlovicích, Branticích, Světlé Hoře, Staré Vsi, Svobodných Heřmanicích, Slezských Rudolticích, Krasově a Mezině. Aktualizace fondu se uskutečnila v knihovnách v Zátoru, Karlovicích a Mezině. Celkový počet nakoupených k. j. pro všechny knihovny na okrese byl 9.485. Celkový počet zpracovaných k. j. byl 13.692 (nákup + dary). Přírůstek cirkulačního fondu byl 2.712 sv., celkem bylo do neprofesionálních knihoven expedováno 14.782 sv. ve 189 výměnných souborech. Při jejich sestavování bylo přihlíženo k požadavkům knihovníků zúčastněných knihoven. Pracovnice pokračovaly v budování souborného regionálního katalogu v programu Verbis, který je dostupný prostřednictvím webového katalogu Portaro na internetu, aktualizaci dat v Centrálním adresáři knihoven, pokračovaly v posílání záznamů zpracovaných knih do CASLIN za profesionální knihovny a ve zprostředkování MVS neprofesionálním knihovnám v rámci regionu. Při cestách do knihoven v okrese pracovnice ujely celkem 5.904 km.

6. DALŠÍ ČINNOST

V Centru sociálních služeb pro seniory Pohoda pokračovala v činnosti městská pobočka knihovny s půjčkovnou zvukových knih pro nevidomé a slabozraké. Ve studovně pokračovalo poskytování informačních a reprografických služeb, probíhal v ní prodej vyřazených časopisů a knih. Čtenáři měli možnost zapůjčit si čtečku knih a také často využívali regál s burzou knih, který byl pracovníky pravidelně aktualizován. Pracovníci se zúčastňovali odborných školení pořádaných Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě, některá z nich probíhala online. Schránku geocachingu v knihovně navštívilo 5 turistů. Informace o akcích knihovny byly uveřejňovány v Kulturním měsíčníku, Našem domově, kalendáři na webových stránkách Městského úřadu Bruntál, vyvěšeny v Městském informačním centru, na webových stránkách Facebooku a Instagramu knihovny.

7. ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ

Po dvou slabších covidových letech je podle statistiky uvedené v této výroční zprávě patrné, že výrazně narostl počet registrovaných čtenářů, návštěvníků i počet uspořádaných akcí pro čtenáře. Naproti tomu počet výpůjček oproti roku 2021 mírně klesl, ale pouze na oddělení pro dospělé; naopak na dětském oddělení narostl jak počet čtenářů, tak počet výpůjček. Tento pozitivní nárůst vidíme v opětovném pořádání besed na dětském oddělení včetně různých soutěží pro děti. Narostl počet e-výpůjček. Rok byl mimořádně úspěšný i díky bohatému kulturnímu programu k 75. výročí založení české knihovny v Bruntále. Prohloubili jsme také spolupráci s dalšími příspěvkovými organizacemi Města Bruntál.

Jakub Vlček

Pracovník pověřený řízením Městské knihovny Bruntál

Poznámka: Po celý kalendářní rok 2022 byla ředitelkou Městské knihovny Bruntál Mgr. Hana Polcarová

V Bruntále dne 24. 2. 2023